خراسان روزنامه صبح ایران
شنبه ۹ اردیبهشت ۱۳۹۶ . ۲ شعبان ۱۴۳۸ . شماره ۱۹۵۲۱

مدیریت مالی

در هفته‌های گذشته از مشکلات و سختی‌های پس‌انداز کردن گفتیم. هفته قبل هم راهکارهایی عملیاتی برای پس‌انداز کردن را معرفی کردیم. در مطلب امروز با تکیه به مفاهیم اقتصاد رفتاری، روش بخش‌بندی را برای پس‌انداز کردن معرفی می‌کنیم. امیدواست که بتوانیم موثرتر پس‌انداز کنیم.

راهکار اقتصاد رفتاری برای پس‌انداز کردن و جلوگیری از هزینه‌های اضافی

بودجه‌بندی شخصی؛ راه رهایی از خرج‌های اضافی

پژوهشگر اقتصاد رفتاری **مسعود زین‌اوقلی**
h.habibi@khorasannews.com

"می‌خوام با مدیر تون صحبت کنم!" این جمله‌ای بود که مشتری عصبانی با صدای بسیار بلندی بر سر کارمند یکی از معروف‌ترین و بهترین رستوران‌های شهر فریاد زد.
کارمند بیچاره که پس از چند دقیقه جر و بحث با مشتری خشمگین، دست و پای خود را گم کرده بود، با عجله به درون آشپزخانه فرار کرد تا مدیر رستوران را پیدا کند. در همین حین مشتری که کاملا برافروخته شده بود دلیل عصبانیت خود را با نشان دادن کره محلی که بسیار خوب هم به نظر می‌رسید برای دیگر مشتریان توضیح می داد. "آخه من چه جوری اینو جلوی ۱۵ نفر مهمانم بگذارم، این حتی برای ۵ نفر هم کافی نیست. هر چی می‌گم که کمه می‌گه به من گفتن که باید وزنش مشخص باشه.
" و در حالی که ظرف کره را به بقیه مشتری‌ها نشان می‌داد پرسید: "اصلا به نظر شما این برای ۱۵ نفر کافیه؟" چند نفر حرف او را تایید کردند و بقیه هم به نظر می‌آمد که با او موافقند.
در این زمان مدیر رستوران از داخل آشپزخانه وارد ماجرا شد و از مشتری پرسید که مشکل چیست و پس از شنیدن ماجرا کره را از مشتری گرفت و داخل یخچال گذاشت و ۱۵ عدد کره پاستوریزه بسته بندی شده ۱۰ گرمی به جای آن به مشتری داد. مشتری که به نظر می‌آمد عصبانی‌تر شده است گفت کره محلی می‌خواهد. مدیر رستوران کره‌ها را گرفت و بر روی ترازو گذاشت، کره‌های بسته بندی شده ۱۵۰ گرم بود، بعد ظرف کره محلی را از داخل یخچال بیرون آورد و وزن کرد، وزن آن ۱۷۵ گرم بود، ظرف را به مشتری داد. نگاه خشمگینی به کارمند خود کرد و با لبخند به مشتری گفت که حتی مقداری از چیزی که باید تحویل داده می‌شده بیشتر است. مشتری دوباره کره را به مدیر رستوران نشان داد و دوباره سوال خود را مبنی بر کم بودن این کره برای ۱۵ نفر تکرار کرد. مدیر رستوران که کلافه شده بود با این منطق که آیا ۱۵ بسته کره ۱۰ گرمی که ۱۵۰ گرم می‌شود برای ۱۵ نفر کافی است اما ۱۷۵ گرم کره کم است از مشتری سوال پرسید...

با بخش‌بندی همه چیز را کنترل کنید

در علم اقتصاد رفتاری موضوعی تحت عنوان Partitioning یا بخش‌بندی وجود دارد. این مفهوم بیان می کند که میزان مصرف چیزهای مختلف، از پول و سهام گرفته تا خورد و خوراک را، می‌توان با بخش‌بندی مناسب کنترل کرد یا حداقل بر روی آن اثر گذاشت.
تحقیقات بسیار زیادی بر روی تاثیر اندازه ظرف غذا و قاشق بر روی مقدار مصرف انجام شده و همه آن‌ها اثر مستقیم اندازه بر روی مصرف را نشان داده است.
به همین دلیل است که همیشه به مردم توصیه می‌شود که همه پول و درآمد خود را در یک حساب نگه ندارند و تقسیم بندی‌هایی را هم از لحاظ زمان هزینه و هم از لحاظ نوع هزینه‌ای که می‌خواهند انجام دهند بر روی پول خود داشته باشند و آن را بخش‌بندی کنند.
مشکل پیش آمده در رستوران هم دقیقا همین مفهوم را نشان می‌داد. تقریبا از نظر همه مردم بسته‌های کره ۱۰ گرمی برای یک نفر کافی است اما شاید بسیاری نتوانند قبول کنند که ۱۵۰ گرم کره بسته‌بندی نشده برای ۱۵ نفر کافی باشد.

چگونه پس‌انداز کنیم؟

یکی از مهم‌ترین اشتباهات اقتصادی افراد در جامعه ما عدم تخصیص بخشی از منبع درآمد به پس‌انداز است که این معضل می‌تواند ضرر غیر قابل جبرانی را برای آینده افراد به وجود آورد، روش‌های مختلفی برای جلوگیری از بروز این مشکل وجود دارد، اما کاری که می‌تواند کمک شایانی به رفع این مشکل کند، استفاده از مفهوم بخش‌بندی در اقتصاد رفتاری است که در ادامه توضیحاتی برای اجرای این روش در دخل و خرج روزانه شما ارائه شده است.

پس‌انداز دقیق با بخش‌بندی بودجه

یکی از موارد اقتصادی که استفاده اصل بخش بندی در آن می تواند بسیار زیاد بر ایمان تاثیر گذار باشد، بحث چگونگی عملی کردن پس‌انداز و بهینه کردن خرج کردن پول هایمان است.
خیلی از ما در اول ماه که حقوقمان را دریافت کرده ایم یا هنگامی که پولی به دستمان رسیده است، شروع به خرید محصولات ضروری و یا غیر ضروریمان می کنیم، به رستوران های مختلف می رویم و بدون حساب، بخش زیادی از پولمان را صرف تفریح و هزینه هایی از این قبیل می کنیم.
۲۰ روز از ماه که می گذرد، نه تنها پولی برای پس انداز کنار نگذاشته ایم بلکه تمام درآمد ماهانه مان را هم خرج کرده‌ایم و بالاجبار باید بقیه ماه را با رعایت و صرفه جویی بیش از اندازه سپری کنیم. خیلی از ما مدت ها دنبال راه حل هایی بودیم که بتوانیم مخارج خود را کنترل و مقداری از پولمان را پس انداز کنیم. اکنون این راه حل ساده و کاربردی به کمک شما آمده است.
برای چند ماه اول فقط کافی است یک ورق کاغذ بردارید و درآمدها و هزینه‌های خود را در طول ماه فقط ثبت کنید. استفاده از نرم افزارهایی مانند اکسل و نرم‌افزارهای حسابداری هم گزینه خوبی است اما حتی با نوشتن بر روی برگه کاغذ هم می‌توان حساب و کتاب خود را مدیریت کرد.
بعد از گذشت چند ماه می‌توانید هزینه های ماهیانه را به چند دسته اصلی تقسیم کنید. اجاره خانه و قبوض، هزینه های حمل و نقل، هزینه‌های مربوط به خورد و خوراک، هزینه‌های ورزشی و تفریحی و پس انداز دسته‌هایی هستند که وجود آن‌ها الزامی است.

> یکی از مهم‌ترین اشتباهات اقتصادی افراد در جامعه ما عدم تخصیص بخشی از منبع درآمد به پس‌انداز است که این معضل می‌تواند ضرر غیر قابل جبرانی را برای آینده افراد به وجود آورد

حال چگونه از این اطلاعات استفاده کنیم؟

با استفاده از اطلاعاتی که از خرج و مخارج خود جمع‌آوری کردید می‌توانید برای هزینه‌های مختلف خود بودجه بندی انجام دهید و بودجه مربوط به هر یک از دسته‌ها را در حسابی جداگانه واریز کنید.
به طور مثال اگر مخارجتان را به ۴ دسته اصلی تقسیم کرده اید، نیاز دارید ۴ حساب جداگانه برای خود داشته باشید. اینگونه شما برای هزینه‌های خود دو بار از بخش بندی استفاده کرده‌اید، هم هزینه‌های مختلف را از یکدیگر جدا کردید و هم حساب‌های مختلفی برای هر یک از آن‌ها اختصاص داده‌اید.
شاید از خودتان بپرسید که این کار چه فایده‌ای دارد؟ یکی از فایده های بخش بندی این است که باعث می شود ذهن برای استفاده از هر بخش توقف کند و دوباره تصمیم گیری کند. برای واضح تر شدن این مسئله فردی که پول هایش را بخش بندی کرده و در ۳ حساب مختلف گذاشته است در نظر بگیرید. فرض کنید پولی که برای خرید کنار گذاشته بود تمام شده و برای تهیه لباس مورد علاقه خود باید از حسابی که برای پس‌انداز باز کرده بود استفاده کند.
در این لحظه ذهن فرد متوقف می شود و مجبور می شود برای انجام دادن این کار از ابتدا تصمیم گیری کند و همین به عقب برگشتن می‌تواند باعث ایجاد احساس گناه شده و فرد را از خرج کردن ادامه پول منصرف کند.

تجربیات شما

سوالات و ایده های خود را برای ما ارسال کنید

۲۰۰۰۹۹ | ۰۹۰۳۳۳۳۷۰۱۰

نرم افزارهای حسابداری موبایل

علی تجربه موفق خود در میوه فروشی اش را اینگونه شرح داد: من برای جلوگیری از فاسد شدن گوجه‌فرنگی ها تمام محصول گوجه فرنگی مغازه را در پلاستیک‌های ۲ کیلویی و ۳ کیلویی تقسیم بندی می کنم.
این کار باعث شده مشتریان معمولا درخواست گوجه فرنگی کم تری نکنند و حداقل پلاستیک ۲ کیلویی را انتخاب کنند.
نگار در مورد مشکلش با میزان ماهانه ای که دریافت می کند و میزان مصرفی که در یک ماه دارد اینطور می گوید: هیچ وقت نمی توانم برای مقدار پولم برنامه ریزی درستی داشته باشم، اغلب اوقات در هفته آخر ماه پولی برای من باقی نمی‌ماند و هر بار هم که می دیدم کارها و چیزهای ضروری که نیاز داشتم را تهیه نکردم این موضوع خیلی آزارم می داد پس تصمیم گرفتم که از ماه بعد پولم را تقسیم بندی کنم و هر قسمت را به بخشی اختصاص بدهم مثلا برای هر کدام از خورد و خوراک و لباس و تفریح مقداری را در نظر گرفتم، به این صورت اگر میزان بودجه ای که برای پوشاک در نظر گرفته بودم تمام می شد و هنوز می خواستم مقدار بیشتری برای لباس پرداخت کنم و در نتیجه باید از مقدار پولی که برای بخش دیگری در نظر داشتم استفاده می کردم، فکرم درگیر می‌شد و احساس گناه بهم دست می‌داد و از هزینه کردن بیشتر صرف نظر می کردم.
نرم افزارهای حسابداری شخصی که به وسیله تلفن های همراه هوشمند قابل استفاده است، می تواند کمک بسیار خوبی برای بودجه بندی باشد چرا که هزینه های شخصی را که طی روز پیش می آید برای ما دسته بندی می کند و می توانیم هر چند روز یک بار روند مصرف خود در بخش های مختلف را رصد کنیم.

